

HÁRS ERNŐ

A Duna tánca

A Városi park keringőkirálya
a Kék Duná-t vezényli.
Tolong a bécsi nép,
ínyenc uzsonna várja,
s forog a színpadon a nyári bál – a régi.

De a vén Duna tud másféle táncot is.
Nem ropja bármikor,
csak hogyha benne épp kedvét találja.
S ez képes néhanap megnőni akkorára,
hogy ami neki még kacaj, másnak sikoly.

Nyújtózik egy nagyot, úgyhogy beleinog
a Feketeerdő s a Pontus Euxinus.
Majd egy eszeveszett csüddögölőbe fog.
Nem oszt áldást, ahogy például a Nílus,
de tör-zúz, s nyakló nélkül kötöget
a rávagyakozókkal időleges frigyét.
Legfőképp a buja Inn lesz a szeretője,
hogy egymást szító mámoruk elöntse
Passaut s utána a további partokat.

Elúzi otthonából az embert s a vadat,
hiába védené akármiféle töltés.
Nincs nappal s éjszaka,
csak munka, zsáktömés,
parancs, káromkodás, riadt segélykönyörgés.
A gát napszámosa soká nem tér haza.

Aztán egyszerre csak megáll a lendület,
kifogy a tartalék, a téboly véget ér.
A Duna mosolyog, olyan fennköltre csillapodva,
mintha csak ünnepi díszes szalagja volna
egy óriási ajándékdoboznak,
melybe az égiek egy örökre letűnt
világot csomagoltak.

TOKAI ANDRÁS

„halálos” szonett

A vékony rácson átsüt. És eltűnik
a rács a fényben, mintha ott se volna.
– Pessoa Shakespeare-t intonál? – tűnődik,
s elfér a sorsa két szűk szonett-sorba.
Bolhabetűket ró a kis füzetbe,
aprókat mint a hangya, mit egy galamb
szedeget épp orra előtt a kertbe’.
Csak ennyi hát az élet, a nagy kaland?
„*I’ve measured out my life with coffee-spoons*”
– jut sorvadó eszébe Eliottól.
Hát süss csak, május napja, míg meg nem únsz,
és szabadíts a rácson túli gondtól.
Csak fény legyen. S ha jön is vele árnyék,
mint vékony rács, csak *vibrál* a halál még.

Istenem, az a ferde út

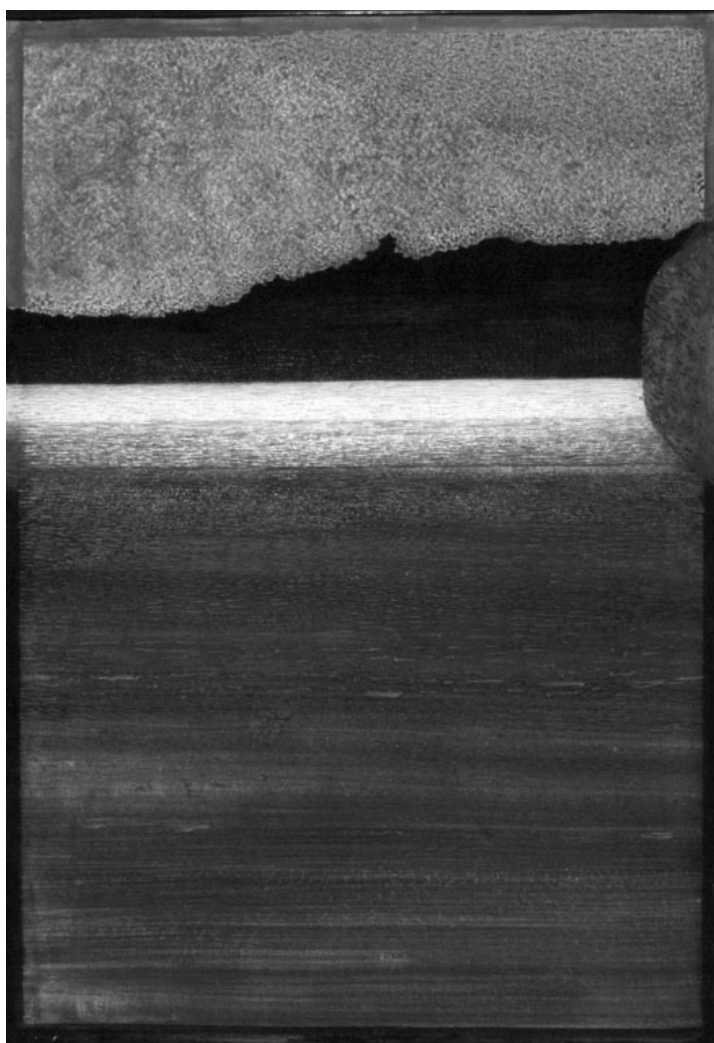
Istenem, az a ferde út,
mi ismeretlen kertbe fut.
A fák alatt a sárga lomb,
a fák mögött a márgadomb.

Lesz kert még ösmeretlenebb,
kanyargóbb út, meredekebb.
S ha majd ott járok, Flóra, tudd
ott is téged kerestelek.

TAKÁCS NÁNDOR

Monolit

Milyen állatok jönnek elő sötétedéskor,
és mi dolgunk velük?
Eltervezett hallgatásunk hogyan változik, ha közelünkbe érnek?
A figyelem valódi, de a következtetés szabályai nem érvényesek.
Valamit mindig vissza kell utasítanunk, attól függően,
hogy rokonságunkban éppen kihez közelít a pusztulás gondolata.
Az ellenkezés rideg ökológiája: nem feltétel a némaság,
hanem az összpontosítás következménye.
Bennünk nem ébrednek mechanikus válaszok.
A mozdulatlanság örökségünk, ami tarkónkra nehezül, akár az álom.
Aki először a másik lábára lép, az kiált.
A testek összekeverednek a halálos orgiában.
Így múlik el minden, ami ismerni akar,
és betakarásuk után a tetemekre nem emlékszik senki sem.
Az öröklét nem kívánatos.
Nem vágyható egy olyan isten közelsége, akinek szándékait mi gondoljuk el.

Kolónia

*A józanság kiűzte a piszkot,
a tisztaság az étvágyat szüntette meg,
az éhség beboltozta az időt,
a sötétség a faggal szövetkezett,
és megduzzasztotta az ürességet.*

(Invokáció)

A vékony lány minden mondatra válaszolt,
és bölcsen nevetett a veszélyes kitételekre.
(Jutalma nem is marad el, azok közt foglal majd helyet,
akik nem gyötrődnek fölöslegesen.)
A másik, a zongorázó nő keskeny csipőjén nem hordhatta ki gyermekét,
így ugyanaz a szerencsétlen lány maradt, aki volt.
A férfi nem ismerte fel a körülményeket,
ezért kilökték a gépkocsiból. Az elégedettség nyálbuborékjait fújta akkor is,
amikor az árokban, ahol feküdt, besötétedett.
A gépkocsi nem tért vissza, így sorsa, amit gyerekkorában megálmodott,
beteljesült: kitették félúton, otthagyták a semminek.
Rokonai ekkor már aludtak, azzal a félelemmel és nyugalommal,
hogy nem tehetnek semmit, hiszen jó, de gyöngé emberek,
akik ugyanúgy félnek a sötétben, mint gyermekeik,
hogyan indulhatnak el megkeresni őket?

Volt, vagyis van még valaki, akinek arca a többiek közt egyedül valódi.
A félelem megmérgezte őt is, és agyának árkaiban kitörölhetetlen nyomot hagytak
a mások ellen elkövetett igazságtalanságok,
ezért kietlen vidékre költözött, ahol az embereknek neve nincs, csak dolga van.
Boldog bútorok, és jól szellőzött napok között mindenről megfeledkezett,
ami terhelte gondolatait.
Megfeledkezett rólunk is, akik hanyagságunkban mindent feladtunk.
A villanyt lekapcsolta ránk, és olyat tett, amit régóta semelyikünk:
elmondott értünk egy imát,
és homloka mögül végleg kitörölte neveinket.

BENEDEK LEILA

Nincs hajnalom

A kaszárnya mentén, ha balra...
meg a faszor vonalában,
a majornál, ahol megbújni szoktam,
ahol a hajamat vörösre festettem.
Hát meg sem lepődsz, ha álmomban
megnyalom az ajkam?
– az ólom ajkam –

Csak hallom, hogy otthon,
a határban valami megérett,
hogy a templom téren valami gyűlés...

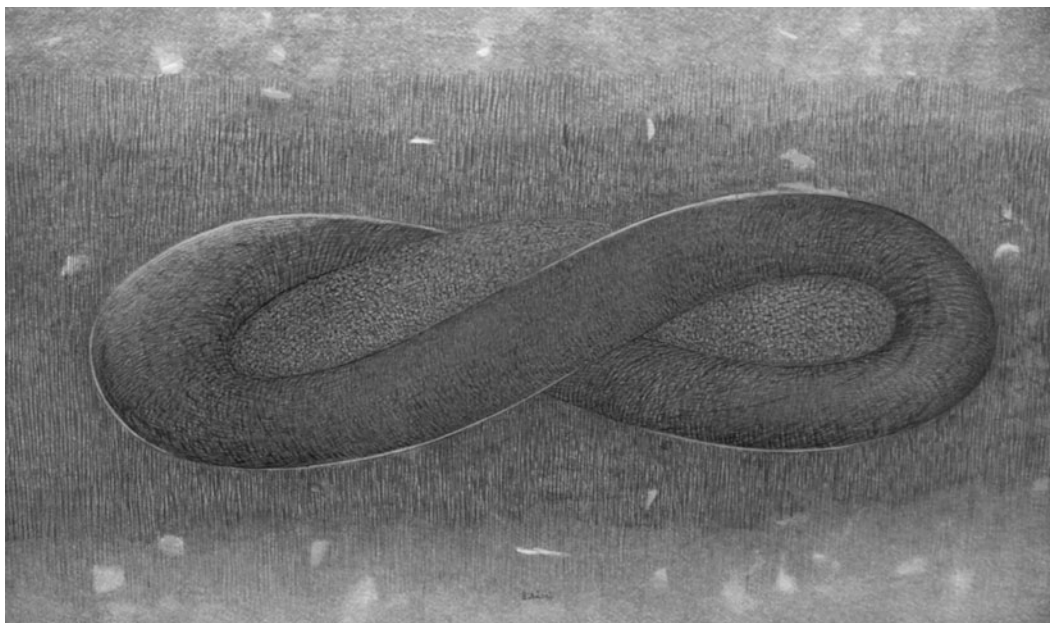
Félálmodban az újságkihordó fiúkra gondolk.
Hogy fiúk-e az újságkihordó fiúk,
hogy milyen lehet újságkihordó fiúnak lenni.

Nem alszom vissza.
Nehogy megint Júdással,
közönyös fákkal, közönyös lombokkal,
kaszárnyában, majorban érjen a reggel.

Van egy falu Csongrádban,
ami valójában nem létezik.
Erről mesélek, míg ki nem nyitod a szemed.
Vasútállomása van,
felszállója, leszállója van.
– Majd megnézzük! – mondod.

Hát nem érdekel ha
megnyalom az ajkam?
Hát megismersz?

A meztelen hátam a reggel határa.

Alkalmi

Világosan látszik a sötétség
a fejünk fölött.
Auránkban elvesző,
furcsa önmagunk ragyog át
a porcelánok fehérjén,
melyben minden kihűl,
melyben minden íz
keserűen elmerül
és emlékeztet valami régi örömré,
valami elveszett, elhagyott
meghitt pillanatra köztünk.
Elmosódik önmagában,
elkerül valami lényegét,
aztán túleveleken taposunk májusig.
És én bölintok,
hogyan legyen jövőre megint...
a megfakult szőnyegen hova térdepelnem.
Csak egyszer mertem
igazán belenézni –
a megtört üveggömbbe a fa tetején.
Csak egyszer hagytam magamban
és egyszer mondtam ki,
mit is jelent nekem a hó.
És akkor egy pillanatra
megértettem magunkat,
ahogy próbálunk az időből
egy darabot kisajátítani,
körbeülni.

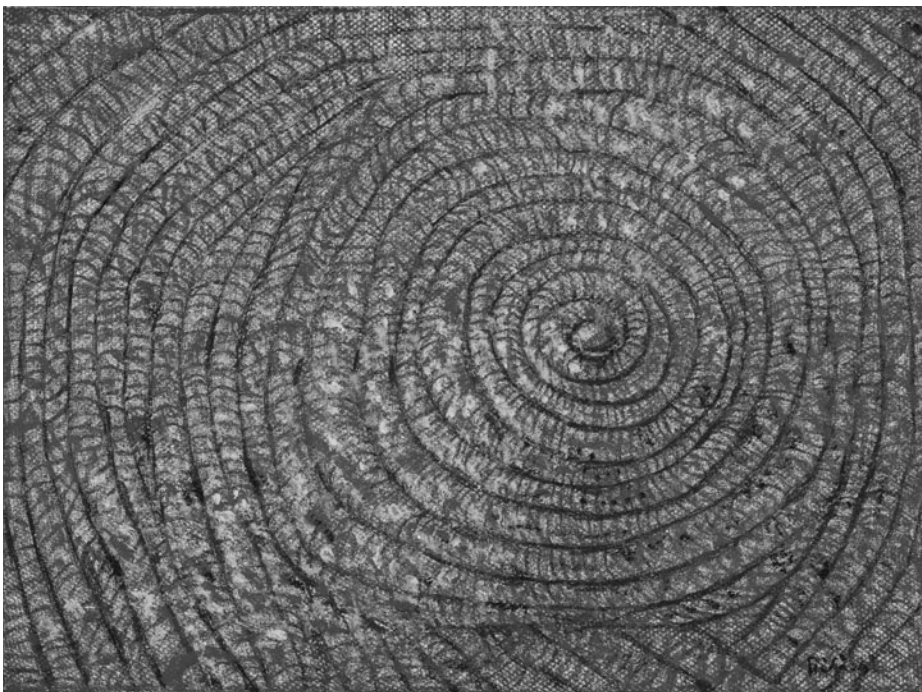
VAJDA GERGELY BALÁZS

A felejtés tele

Egy örült nő egyhúros hegedűjét fűrészezi
a szökőkutak szobrait nem hajtja már a szomjúság
galambok örvénye a kockakövek legyezője felett
kopott kabátok snelleznek a neccharisnyáknak
senki sem hallgat hadarásukra
kilóg a cukortorony a kávéból
a kanál prése a szájpapláson
sötét torkok fedett passzázs
tél taknyába ragadt turisták
az idő visszanevet
emlékeid süllyedő hajójáról
most már ideültem
most már itt vagyok

Egyszálvonal

Utazás közben is szorongatom a vonaljegyem
félek átmenni a kavicson mert hangosan ropog
nem várom meg míg felizzik a fénycső
idővel átmedvedzik a kötéseken a magány

SEBESTYÉN ÁDÁM

Rozsda

A nyár éles fényét
kikezdi a rozsda.
Fagyott arcú tóra
ejtik porhanyóssá
aszalódott emlé-
kezetüket a fák.

Zúzmarásodik a
forró kaptárakból
édesen kibuggya-
nó darázsszerelem.
Jégekát izzad egy
széttaposott csiga.

Darabokra zúzott
meszes héja ropog
a biciklikere-
kek alatt. A régi
vasúti híd akár
egy megfeszített test,

szögekkel átverve,
oszló foltoktól mocs-
kosan. Rozsdásodik
a fény, mint nagyanyám
életlen kapája.
Piszkosan pislog az égből.

Világtérképem

kiterített kontinensek
lassú, lassú hullámozása
az ömlő, áramló magmatenger
fölött.
ennyi az Orcus, a pokol: hajtott
és gyűrt, porhanyóssá töredezett
rétegek láthatatlan, néma
harca
milliárdfoknyi lávaóceánban.
süllyedés, emelkedés, egymásra
szakadó, alábukó, feltornyosuló
héjak:
Peer Gynt hagymája. lépéseid
a szorongás anyala kíséri
Los Angeles-től Fukusimáig, Győr és Pest között,
végig a Rába töltésén: gyalog, vonaton
vagy biciklivel. percek és évmilliók
préselik át magukat
világtérképemen.

HERCEG ÁRPÁD

1. Október

Jegenygárda sorfalaz célkeresztben igen
holnemvolt lányok legények *sorsunk* igen
várunk vezénylőtisztre belül lőtávolon igen
ótváros banda ótváros ráfagyott ég alatt igen

3. December

Nem támadott visszanezett kisajnált helyemre
gondolhatott vágyhatott talán ha újra keresne
éhséglázadás előtt kopottas úrszennyre hajóra
hitte volna december ha Ki? pányvázott bója!

5. Február

muszáj kiszólni idő van
rabszájon tartottak holttalan
levadászók is céltükörben
ígért ígéretett egyik sem abrakoltatott
zsványok rabolták végig
a hegekkel teli évadot

7. Április

volt ám előtte tavasznak nevezett
be nem azonosított délkörön deleft dédelgetett
itt jó lesz letáborozhatunk nyers lesz a hús
meleg a kecsketej lopott a skorpió
jövendő nyaram hahó!

TITIUS KRISTÓF

[Anyám új idősámítást kezd]

Az emberélet mondjuk kétharmadán
nem győzi a lakást
egyedül, teste a munkát.
Nem pihenni vágyom, mondja;
csak egy élhetőbb halált,
vagy azt, ami előtte van.
Az új lakás negyven négyzetméteres.

Előtte tizenöt év számvetés:
lomtalanítunk.
Remélem többet soha, szól:
Innen már csak egyfelé.
Vagy majdnem. Egy-egy.
Kidobtuk halottainkat, innentől magát
viszi csak tovább.

[Daidalos Dorogon]

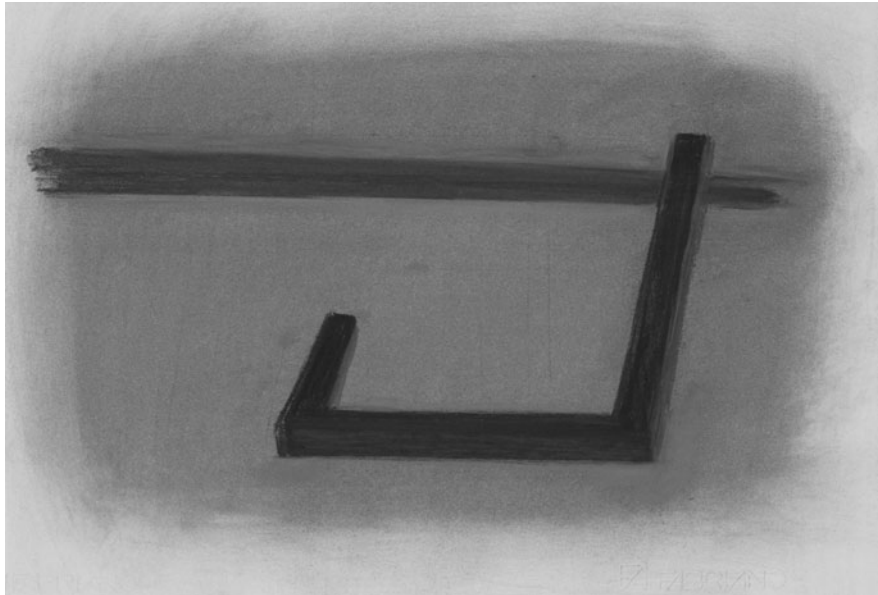
Mindig azt hiszem, elmondtam már mindent
Apámról, Daidalosról.
Nem boldog öregkor,
Hanem kiterjedt agyvérzés végzett velem.
Mintha az életkor végezne bárkivel is.

Sokáig nem tudtam kimondani a nevét sem.
Mások halálára gondoltam
Helyette, és a kettőt közel
Vitettem egymáshoz, hogy a nagyításban
Legyen valami a megnevezés öröméből.

Mindig azt hittem, majd ki tudom mondani:
Hogy az apám, Daidalos,
Ezermester és elég bolond
Ahhoz, amit hirtelen halálnak nevezünk –
Azonos legyen a neve, és az elrontott élete.

Szeretnék tényszerű rendet tenni a nevében.
Helyette is javítgatni,
Tévét, adatot, hibát.
Elég legyen viselnem helyette a pizsamát.
amit Arakhné, a féltestvére később egybeszótt

Más elhordott szövettel, rongyszőnyeget szöve
Belőle az előszobába,
hosszan futót, színeset.
Évekig tapostunk azon, ami utána megmaradt.
Sokáig bírta, mostanában tüzeltük el a kertben.

VIOLA SZANDRA

Víztörés

Mint alvó tó, fölém hajoltál,
mint alvó lány fölém, a tóra hajoltál.
A tó magába gyűjtötte a fényt,
a vizet és arcodat.
Most szikrázva villámlik a víz.
Most megmosni a vizet arcoddal, föléd hajolok.

Áldozatnak

Vasárnapok áldozata,
amikor hozzád.
Így jó. Amikor készülődöm,
hogy ne menjek el érted,
ahogyan szépítkezem,
hogy majd ne láss.
Köveket aprítanak kavicsokká
egészben maradt munkások,
törtkezű gyerekek csontjait
illesztik szét a mentősök.
Haláloddal önéletrajzod kezded,
egésszé tör a hiány.

LAUER PÉTER

arcod mögött

nyisd ki a belső tükröket
arcod mögött egy másik arc
figyel: kristály-szemek egy
zárványba zárva

aztán menj át a ruhátlan
kerten mint a szél –
napjaid legjavát tedd a fiókba
hogy senki ne érinthesse

meztelenítés

úgy kell szeretni
rétegenként: ahogy a
víz törli a kő álmait

•

tükör mögött lehulló
ruháink a megkettőzött
délutánban

•

lassan mozdulni mint
a tenger és egyetlen
hullámban békülni ki

•

melled pihenő madár
kezemben: elmerülni
egy szárnycsapásban

sikertelen ajánlat

1. [hiány]

zilált és fésületlen vagy
mint a hirtelen jött halálhír
pedig csak egy út maradt: megalkudni a pazarló idővel
remegő inakkal mászni mosolytalan örömmel
becsapni a lent kanyargó országutat
s a maradék vizet arcomba lötytyintve várni
hogy buja árnyékkodat visszacsalja elém a nap

2. [pusztítalak]

benned a gyilkos kór én vagyok
számító döntés szikéje metszi át a rivális álmokat
már nem rejt előlem álruha sem az elcsalt élet dühe
sorsom kígyóként tekeredik rád
s megfojt – ha tagadja is bűneit – a lelkiismeret

3. [elmaradt fogadóóra]

túléltek bennünket az álmok
bújócskát játszunk az idővel
s bár néha még találkoznak bennünk
az elkóborolt szívdobbanások
a lélek már üres
és Isten ma sem tart fogadóórát nekünk

4. [ördöglakat]

elhiszed: elég egyetlen élet
s megadod magad a rebellis időnek

5. [kikiáltási áron]

sokan akarják majd kódodat megfejteni
s ahogy kulcs talál a zárba
és a lakhatatlan égre álmodja magát
feljönnek a tengereknél mélyebb éjszakák
elkelsz kikiáltási áron
– csak Istentől nem lehet kigyógyítani

TÓTH LÁSZLÓ

Tél a Felső-Csallóközben

Kibámulva ez asztmás reggelen
az autóbusz báva ablakán
elnézed
Csütörtök és Hidas között
mint vonszolják maguk Misérd felé
a magasfeszültségű villanyvezetékek tartóoszlopai
s tűnnek el Püspökinél az időtlen szürkeségben
hol a vegyiművek kéményei most láthatatlan
fűrják lázas ujjbegyük
az önmagával terhes ég hasába
s arra gondolsz
a teremtést istennek
talán itt kellene újramezdenie
a verekenyei gyaloghídnál ahol vadkacsák
meregatik gépiesen csőrükkel
a Kis-Duna jeges vizével az öröklétet

Ecce

Zúg a fülem – tíz éve is megvan már:
közeledtét véle jelzi a halál.

Mellkasom zörög, két lábam a lentben –
de fejemmel fent adatik még lennem.

Derekam fáj, meszesedik a csontom –
a teremtést részeimre így bontom.

Szemeimre vak hályog ül szép lassan –
ám a lelkem újrakél száz alakban

Körém égi fény zubog s végtelen dől –
kimeredve mindeközben istenből.